

FYLKESMANNEN I NORD-TRØNDELAG

Kommunal- og administrasjonsavdelingen

Saksbehandler: Per Arne Stavnås/Snorre Aurstad

Deres ref.: 200801140 EO/KHR

Vår dato: 03.02.2009

Vår ref.: 2008/1842

Arkivnr: 008

Justis og politidepartementet
Postboks 8005 dep
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
18 FEB 2009	
SAKSNR.:	200801140
AVDELING:	LOV/E/KHR
DOKNR.	119
ARKIVKODE:	

Uttalelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag til høring NOU 2007 : 13 Den nye sameretten - Justis og politidepartementet

Innledning:

Fylkesmannen viser til brev av 15.02. 2008 vedrørende høring av NOU 2007: 13 Den nye sameretten. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vil med dette avgi sin uttalelse.

Fylkesmannen har i arbeidet med sin uttalelse deltatt på flere høringsmøter og har også i samarbeid med Nord-Trøndelag fylkeskommune selv arrangert et høringsmøte 5.desember 2008, der deltakere fra ulike relevante organisasjoner inkl. reindrift og repr. for samiske interesser møtte. Fylkesmannen har også hatt møte med Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Fylkesmannen i Hedmark.

Fylkesmannen har videre mottatt kopi av uttalelser fra Nord-Trøndelag Turistforening, Utmarkskommunenes sammenslutning, Statsskog SF, Områdestyret for reindriften i Nord-Trøndelag, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og innstilling til uttalelse fra Fylkesrådet i N-T til Fylkestinget i N-T. I disse uttalelsene er det noe variasjon i synet på forslaget om ny Hålogolandsallmenning. Når det gjelder de andre delene av høringen så slutter høringspartene seg i stor grad til forslagene fra utvalgets flertall.

Merknader til forslag om forvaltningsordning av statsgrunn i de samiske områdene i Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag/Hedmark inkl. kommentarer til endringer i fjelloven:

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag er svært tilfreds med at det nå er gjort et så omfattende arbeid med å se på forvaltningsordninger for statsgrunn i de samiske områdene også sør for Finnmark. Vi vil gå kort inn på hva som utvalget har kommet frem til og deretter knytte noen kommentarer/merknader til dette.

Flertallet i utvalget foreslår Statsskog SF som grunneier for statsgrunn (statsallmenningene) og innkjøpt statsgrunn i områdene sør for Nordland. Utvalget foreslår at Statskogs vedtekter endres slik at ett av styremedlemmene oppnevnes etter forslag fra Sametinget.

Utvalgets flertall foreslår videre at fjellstyrene fortsatt får ansvaret for den lokale forvaltningen av jakt, fangst og fiske som er regulert i fjelloven, samt til jordbrukets bruksrettigheter til beite og seter og tilleggsjord i statsallmenningene. Det foreslås at reindriften og jordbruket skal ha to representanter hver i fjellstyrene. I tillegg foreslås egne kontaktmøter mellom fjellstyrene og reindriftens områdestyrer.

Utvalgets flertall begrunner forslaget til forvaltningsmodell for områdene sør for Nordland med at de tradisjonelle samiske områdene sør for Nordland hittil ikke har vært underlagt noen felles forvaltningsordning og at innkjøpt statsgrunn ikke har noen lokal forvaltning i disse områdene (i motsetning til situasjonen i Troms og Nordland). I begrunnelsen understrekes det også at det gjennom fjelloven allerede eksisterer en lokal forvaltning i områdene sør for Nordland og at utvalget i sitt mandat spesifikt bes om å vurdere om fjelloven kan legges til grunn. Flertallet har derfor vurdert at det er mer nærliggende å foreslå endringer i den gjeldende forvaltningsordningen enn å erstatte den med noe annet. Utvalget mener at disse endringene vil bidra til å sikre oppfyllelsen av statens folkerettslige forpliktelser om samisk deltakelse i forvaltningsordningen for grunn og naturressurser i de sørsamiske områder.

Reindriftsinteressene får innflytelse i Statsskog SF som grunneier for statsgrunn og vil få større innflytelse i forvaltningen av bruksrettigheter i statsallmenningene gjennom økt representasjon i fjellstyrene. Det vil igjen kunne få betydning i forhold til omfang og utberedelse av jakt, fangst og fiske dersom denne formen for friluftsliv skulle vise seg å komme i konflikt med reindriftsutøvelsen i et område. Andre og større inngrep i utmarksområdene for eksempel hyttebygging og etablering av verneområder blir regulert av andre myndigheter. De foreslåtte endringene får derfor ikke noen direkte betydning i forhold til slike inngrep.

For Troms og Nordland foreslår utvalgets flertall at eierrådigheten til gjenværende statsgrunn blir overført til et nytt eierorgan; Hålogalandsallmenningen. Det foreslås opprettet en egen lov (Lov om rettsforhold og disponering over grunn- og naturressurser på Hålogalandsallmenningens grunn – Hålogalandsloven) som skal regulere den foreslåtte ordningen. For Troms og Nordland foreslår utvalgets flertall at utmarksstyret får ansvaret for den lokale forvaltningen. Fylkestinget i Troms, Fylkestinget i Nordland og Sametinget skal oppnevne 2 representanter hver (til sammen 6) til styret for Hålogalandsallmenningen.

Et mindretall foreslår innføring av en ny allmenning (jfr. Hålogalandsallmenningen) også for områdene sør for Nordland. De har ikke gått grundig inn i vurderingene rundt et nytt eierorgan for statsgrunn i disse områdene, men finner det naturlig at Sametinget oppnevner halvparten av styret for det nye eierorganet (jf. også mindretallets forslag ift. forvaltningsmodell for Troms og Nordland). Mindretallet påpeker at det er problematisk med en ulik forvaltningsordning mellom Nord-Trøndelag og Nordland (fylkesgrensen) fordi tre av de nordligste kommunene i Nord-Trøndelag ligger innenfor Nordland reinbeiteområde.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag slutter seg i hovedsak til forslagene fra utvalgets flertall og vil ikke nærmere inn på begrunnelsen for valg av ulike modeller for Nordland/Troms og for områdene sørover. Fylkesmannen tar til etterretning at man behandler områdene forskjellig, og er i enig i den løsningen som er valgt for Nord-Trøndelags vedkommende. En har her lagt vekt på de statsallmenningsområder som allerede er implementert gjennom fjelloven. Fylkesmannen mener videre at fjelloven har fungert godt for vår del av landet.

Fylkesmannen legger til grunn at representasjonen som det er lagt opp til i fjellstyrene vil ivareta de samiske rettighetene både på en formell og en reelt god måte. Fylkesmannen er i utgangspunktet enig med utvalgets flertall i forslaget om å ta inn to representanter fra reindrift og to fra landbruket i fjellstyrene for å få den balanse som er nødvendig og sikre at de to næringene får en tung representasjon sammen med de lokale folkevalgte. Fylkesmannen vil imidlertid gjøre oppmerksom på at det for en del fjellstyret i vårt fylke vil være problematisk å finne personer fra reindriftsiden som har tilknytning til den kommunen fjellstyret omfatter,

og vil derfor anbefale at en ser nærmere på hvordan en kan finne praktiske løsninger når det gjelder denne representasjonen. For øvrig mener Fylkesmannen at fjellstyrene som har utgangspunkt i kommunene stort sett har fungert godt i vårt fylke. Fylkesmannen mener også at kommunetilknytning i denne sammenheng er viktig.

Det er Fylkesmannens syn at de endringer som er foreslått i fjelloven vil ivareta de samiske interesser i Sør-Norge på en bedre måte enn dagens lov. Endringene vil ivareta oppfølgingen av statens folkerettslige forpliktelser overfor de samiske interesser.

Når det gjelder spørsmålet om eierskap til statsgrunn så vil det være slik at selv om man følger flertallsbeslutningen så vil Statsskog SF fortsatt ha en viktig rolle som grunneier, forvalter og delforvalter i store områder sør for Nordlandsgrensen. Fylkesmannen er opptatt av at Statsskog SF fortsatt blir i stand til å utøve disse rollene også i fremtiden på en mest mulig profesjonell måte for at en del viktige forvaltningshensyn skal kunne ivaretas på tvers av kommunegrenser. Ved en endelig utforming av Hålogalandsmodellen må en derfor på en tilfredsstillende måte sikre at Statsskog fortsatt kan utøve denne forvaltningen på en god måte i de aktuelle områdene sør for Nordland.

Merknader til saksbehandlings- og konsultasjonslov:

Fylkesmannen støtter på generell basis forslaget om saksbehandlings- og konsultasjonsregler, men vil påpeke at ordningen kan bli svært ressurskrevende. Fylkesmannen mener at en innen enkelte forvaltningsområder som eksempelvis arealdisponering etter plan- og bygningsloven allerede har relativt omfattende ordninger for informasjon og medvirkning. Etter Fylkesmannens oppfatning synes reglene for planlegging og byggesaksbehandling å kunne ivareta dette behovet for reindriften på lik linje med andre bruksberettigede. Ordningene bør avstemmes i forhold til hverandre for å unngå fare for dobbeltsaksbehandling. Denne merknaden er i tråd med merknad fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Fylkesmannen har ut over dette ingen ytterligere merknader.

Med hilsen

Oddbjørn Nordset
Kst./Fylkesmann

Kopi:

Fosen Reinbeitedistrikt	Terne Haugen Sjøåsen	7750	Namdalseid
Statskog SF	Serviceboks 1016	7809	Namsos
Kommunenes Sentralforbund	Seilmakergt 2	7725	STEINKJER
Nord-Trøndelag			
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Fylkets Hus	7735	STEINKJER
Samisk kulturminneråd	Sametinget	7760	Snåsa
Nord-Trøndelag reinsamlag	In-senteret	7870	Grong
Sametinget / Ávjovárgeaidnu 50	Ávjovárgeaidnu 50	9730	Karasjok
Skjækerfjell reinbeitedistrikt	Hans Erik Sandvik	7760	Snåsa
Utmarkskommunenes	v/ leder Vigdis Belbo	7760	Snåsa
sammenslutning			
Vestre Namdal Reinbeitedistrikt	Ivar Jåma, Åsveien 15	7970	Kolvereid
Østre Namdal Reinbeitedistrikt	Algot Jåma, Fjellbo	7898	Limmingen
Norges Fjellstyresamband	v/ styreformann Arnodd Lillemark	7882	Nordli
Nord-Trøndelag bonde- og småbrukerlag	Postboks 3054	7709	Steinkjer
Allskog BA	Ingvald Ystgaards veg 13 A	7047	TRONDHEIM
Færen Reinbeitedistrikt	Nils Sigvard Danielsen Nedre møllenberg gt 60	7014	Trondheim
Nord-Trøndelag Bondelag	Serviceboks 2541	7729	Steinkjer
Luru reinbeitedistrikt	Kjell Jøran Jåma, Agle	7760	Snåsa
Områdestyret i Nord-Trøndelag reinbeiteområde	Reindriftsforvaltningen i nord-Trøndelag	7760	Snåsa